

Skole – informasjon om koronasituasjonen

Fra 27. april åpner skoler fra 1. – 4. trinn og SFO. Det gjelder også for elever på VG3 som følger yrkesfaglig løp i skole, og yrkesfagelever på VG2.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 24.04.2020

Nytt på denne siden 24.04.2020: Oppdatert informasjon om SFO, kulturskolen, leirskole og leksehjelp.

Det er skoleeiers ansvar å sørge for at elevene får opplæring. Skolene må fortsatt gi de andre elevene et opplæringstilbud hjemme og legge til rette for opplæring så langt det lar seg gjøre. Dette gjelder elever på 5. - 7. trinn, ungdomstrinnet og elever i videregående.

Skoleeiere skal også sørge for å gi et tilbud på skolen til utsatte barn og unge og barn av foreldre med kritiske samfunnsfunksjoner.

Skoleeier har plikt til aktivt å kartlegge og vurdere hvilke barn og unge som har særlige behov. Barn og unge som får spesialundervisning skal uansett vurderes.

Elever som ikke kan være hjemme

Tilbud når foresatte har kritisk samfunnsfunksjon eller virksomhetskritisk oppgave

Denne informasjonen ble sist oppdatert 20. april.

Skole- og barnehageeiere har ansvar for å sørge for et tilbud til barn som har foresatte i kritiske samfunnsfunksjoner eller virksomhetskritiske oppgaver.

Terskelen for å få tilbud ligger høyt av hensyn til smittevern. Derfor bør dette tilbudet begrenses så mye som mulig. Beredskapslinjen i kommunen har fullmakt til å avgrense eller utvide tilbudet.

Det er to muligheter for å få tilbud:

1. Personell i kritisk samfunnsfunksjon.
2. Personell med andre virksomhetskritiske oppgaver (f.eks. reparere teknisk utstyr på sykehus).

For både punkt 1 og punkt 2 gjelder det at:

- Barnet skal være under 12 år.
- Det er tilstrekkelig at én foresatt arbeider i kritisk samfunnsfunksjon for å få tilbud.
- Det ikke finnes andre muligheter for barnepass.
- Arbeidsgiver må på forespørsel kunne bekrefte at foresatte er personell i kritisk samfunnsfunksjon og/eller har virksomhetskritisk oppgave.

Kritiske og viktige samfunnsfunksjoner

Personell i virksomheter med kritiske og viktige samfunnsfunksjoner kan få tilbud om barnehage- og skoleplass. Ansatte i barnehager og ansatte på 1. – 4. trinn i skolen er fra 13. april 2020 regnet som viktig personell i håndteringen av koronakrisen. De kan dermed også få tilbud om plass.

Hvis barnehagene og skolene reduserer åpningstiden, skal de likevel tilby barn av foreldre med kritisk samfunnsfunksjon opphold utover den åpningstiden de har lagt opp til.

Barnehagen skal prioritere denne gruppen og sikre at de har et tilbud selv om barnehagen har besluttet å ha redusert åpningstid.

Hvor omfattende tilbud barn til foreldre i samfunnskritiske funksjoner mv. skal ha, må vurderes ut fra foreldrenes behov for barnepass for å kunne ivareta den samfunnskritiske funksjonen.

[Les hele listen og se hvilke yrker dette omfatter på regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

[Veiledning for barnehager og skoler som gir et tilbud utenfor ordinær åpningstid og/eller på offentlige fridager](#)

Tilbud for barn og unge som trenger det mest

Denne informasjonen ble sist oppdatert 20. april.

Helsedirektoratets retningslinjer for stenging av skole og barnehage gjør unntak for barn og unge med særlige behov. Disse er det viktig å ta vare på.

Den enkelte skole og barnehage må derfor gjøre konkrete og individuelle vurderinger av hvem som bør få dette tilbudet. Momenter i denne vurderingen kan være om de for eksempel har fysiske eller psykiske funksjonshemminger, er omfattet av tiltak fra barnevernet eller andre hjelpetiltak. Samarbeid med hjelpetjenestene kan være viktig her.

Vi ønsker at flere barn og unge skal få dette tilbudet. Vi oppfordrer derfor skole- og barnehageeiere til å utvide sine tilbud til flere barn og unge med særlige behov.

Dere skal fortsette med å gjøre egne vurderinger. Det er den enkelte skole og barnehage som kjenner barna best, som sammen med andre lokale faginstanser kan gjøre gode vurderinger. Vi oppfordrer barnehage og skoleeiere til å ta i bruk flere egnede lokaler.

Hvis barnehagene og skolene reduserer åpningstiden, skal de likevel tilby barn med særlige behov opphold utover den åpningstiden de har lagt opp til.

Barnehagen skal prioritere denne gruppen og å sikre at de har et tilbud selv om barnehagen har besluttet å ha redusert åpningstid.

Hvor omfattende tilbud barnet skal ha, må vurderes konkret i de enkelte tilfellene.

Oppfølging av utsatte barn og unge

Saksbehandlingsregler under Korona-utbruddet

Det er ikke klagerett på avslag om tilbud om å benytte barnehage- og skoletilbud for barn av personer i kritiske samfunnsfunksjoner.

For avslag på søknader om tilbud for barn med særlige omsorgsbehov kan vedtaket påklages. Kommunens og fylkeskommunens klageorgan er klageinstans.

Stortinget har fastsatt unntak fra reglene i forvaltningsloven i midlertidige forskrifter til barnehageloven og opplæringsloven under Korona-utbruddet.

Kravene i forvaltningsloven kapittel IV og V gjelder ikke.

Barnehage- og skoleeiere må ha en forsvarlig saksbehandling av slike søknader. Dette er omtalt nærmere i høringsnotatet.

Iverksetting av tiltak

Kommunestyret kan sørge for at dette blir iverksatt, hvis skoler eller barnehager ikke følger opp dette tilbudet til barn og unge. Dette gjelder også for private skoler og -barnehager.

Opplæring

Opplæring hjemme

Denne informasjonen ble sist oppdatert 17. april.

Elever i risikogrupper eller som har nær familie i risikogrupper skal fremdeles få opplæring hjemme.

Det er gitt informasjon om hvem som er i risikogrupper i veilederne om smittevern i skoler

Elever fra 5.trinn får fremdeles opplæring hjemme. Skolen må sørge for at de elevene som får opplæring på skolen, får tilsvarende opplæring som elevene som fortsatt er hjemme.

Regler for undervisning av egne barn

Hovedregelen er at alle barn og unge som oppholder seg i Norge har rett og plikt til grunnskoleopplæring.

Regelverket gjør det mulig for foreldre å ta barna ut av skolen og undervise egne barn hjemme. Det er foreldrene som da har ansvaret for å gi barna opplæring, tilsvarende opplæringen i skolen. Hvis foreldrene velger hjemmeundervisning, er det viktig at de er klar over at barnet ikke lenger er en del av den offentlige grunnskoleopplæringen, og at de blir fratatt en del rettigheter etter opplæringsloven. Blant annet har barnet ikke rett til spesialundervisning eller standpunkt karakterer.

Vi vil understreke at det beste for barna er å gå på skolen, så lenge de eller familien ikke er i en risikogruppe for å få alvorlig sykdom av koronaviruset. For barn som ikke er i risikogruppa, er det trygt å gå på skolen.

Hvis foreldrene likevel velger å holde barna hjemme, kan de ikke forvente at skolen lager egne

opplegg for elevene. Foreldre som velger ikke å sende barna på skolen, må selv ivareta opplæringsplikten.

Råd om hvordan dere kan gjennomføre opplæringen når elevene er hjemme

Leirskole

Denne informasjonen ble sist oppdatert 24. april

Kravet i om å tilby leirskole gjelder ikke for elever på 10. trinn hvor det var planlagt leirskole våren 2020. For elever på lavere trinn gjelder kravet om leirskole selv om det var planlagt leirskole våren 2020 som må avlyses på grunn av utbruddet av Covid-19. Kommunen må da tilby leirskole eller annen skoletur med minst tre overnattinger i sammenheng på et senere tidspunkt i grunnskoleopplæringen.

Leksehjelp

Denne informasjonen ble sist oppdatert 22. april

Kravet om tilbud om leksehjelp gjelder for elever som får opplæringen på skolen. Videre kan leksehjelptilbudet begrenses ut fra smittevern hensyn, for eksempel knyttet til kontakthypighet, gruppestørrelse mv.

Kommunen avgjør fritt hvordan timene med leksehjelp skal fordeles mellom trinnene.

Føring av fravær

Denne informasjonen ble sist oppdatert 06. april.

Så lenge skolene er stengt, skal ikke skolene føre fravær på vitnemålet. Dette gjelder både for grunnskole og videregående skole. Dette innebærer også at skolene ikke skal registrere udokumentert fravær etter reglene om fraværsgrensen i videregående skole.

Skolene organiserer skoledagen forskjellig rundt om i landet. Elevene har også ulike hjemmesituasjoner, som det er viktig å ta hensyn til. Det vil derfor være vanskelig å føre fravær som normalt nå.

Lærerne må likevel ha oversikt over elevenes deltakelse i den opplæringen som blir gitt. Det er viktig at lærerne følger opp elevene på en god måte og har jevnlig kontakt med elevene om skolearbeidet. For at lærerne skal få grunnlag til å sette karakter, er både deltakelse og innlevering av oppgaver viktig. Elever som ikke deltar aktivt i opplæringen, også i perioden skolene er stengt, risikerer ikke å få karakter i faget. Manglende deltakelse i opplæringen vil også kunne påvirke vurderingen i orden og oppførsel. [Les mer om hva som reguleres i et ordensreglement.](#)

Skolen/skoleeier vurderer selv hvilken oversikt og registrering de mener er mest hensiktsmessig.

Hvis elevene er syke eller av andre grunner er forhindret fra å delta i opplæringen, må de melde fra om dette til skolen sin.

[Midlertidig unntak fra dokumentasjonskravet ved fravær av helsemessige grunner](#)

Vi oppfordrer til god dialog mellom skole, elever og foreldre.

Kartleggingsprøver

Denne informasjonen ble sist oppdatert 7. april.

Nå som skolene er stengt er gjennomføringsperioden foreløpig utvidet til 29. mai. Dette gjelder både de obligatoriske og de frivillige prøvene.

Lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater

Denne informasjonen ble sist oppdatert 01. april.

Mange bedrifter har utfordringer som følge av korona-situasjonen. Dette kan føre til permitteringer og konkurser, som igjen påvirker fag- og svenneprøver. I denne situasjonen er det viktig å ta vare på lærlingene. Vi oppfordrer bedrifter til å ha tett dialog med lærlinger og fylkeskommunene om situasjonen i bedriften og eventuelle tiltak. Vi vurderer fortløpende mulige tiltak som kan bidra til å løse noen av utfordringene vi står ovenfor.

Her finner du informasjon om hva som skjer hvis fagprøven blir utsatt, og lærlingen blir permittert eller oppsagt:

Fagprøve

- Hvis fagprøven blir avlyst eller utsatt, har lærlingen rett til å gjennomføre fagprøven på et senere tidspunkt.
- Fylkeskommunene jobber med å finne gode løsninger for gjennomføring av fagprøver, men det kommer til å ta tid før alle får gjennomført fagprøven sin.
- Praksiskandidater må vente til fylkeskommunen har kapasitet til å gjennomføre fagprøve eller eksamen hvis disse blir avlyst.

Permittering

- Lærebedrifter som ikke er i stand til å gi opplæring til lærlinger i dagens situasjon, kan permittere lærlingen.
- Lærlinger er sikret inntekt hvis de blir permittert.
- Lærlingen har fortsatt rett til å fullføre læretiden, men læretiden må sannsynligvis forlenges.
- Lærebedrifter som permitterer en lærling må legge inn avbrudd i lærekontrakten og varsle fylkeskommunen..
- Dersom en lærekontrakt må heves, skal fylkeskommunen tilrettelegge for at lærlingen får fullført fagopplæringen.
- Lærlinger uten opplæringsrett som har inngått lærekontrakter har også rett til å fullføre fagopplæringen.
- [Informasjon om lærlingers rettigheter ved permitteringer finnes på nav.no](http://nav.no)

Oppsigelse

- Hvis lærebedriften ikke lenger kan gi opplæring eller går konkurs, kan lærekontrakten heves. For at kontrakten kan oppheves, må fylkeskommunen samtykke.
- Lærlingene har likevel rett til å fullføre læretiden, men fylkeskommunen må da finne andre løsninger.
- Fylkeskommunene jobber nå for å finne gode løsninger som gjør at lærlinger får

fullført fagopplæringen. På grunn av dagens situasjon trenger fylkeskommunen tid til å hjelpe alle lærlingene. I mellomtiden blir opplæringen satt på «vent».

Spesialundervisning og andre individuelle rettigheter

Denne informasjonen ble sist oppdatert 22. april

Elever som har enkeltvedtak om for eksempel spesialundervisning eller særskilt språkopplæring skal som hovedregel få det tilbudet som følger av vedtaket. Dette gjelder også elever som gjør skolearbeidet sitt hjemme.

Skoleeier kan tilpasse tilretteleggingen hvis det er nødvendig og forsvarlig. Det skal være en høy terskel for å gjøre tilpasninger. I vurderingen skal det legges stor vekt på elevens beste. Det kan også tas hensyn til tilgangen på lærere og nødvendig utstyr. Eksempler på tilpasninger kan være hvordan tilretteleggingen organiseres og antallet timer per uke.

Når det er forsvarlig, kan kommunen fatte vedtak om blant annet spesialundervisning uten at det er utarbeidet sakkyndig vurdering. Dette gjelder typisk hvor vedtak skal forlenges eller det av andre grunner er relativt klart hva vedtaket bør være. Hvor lenge vedtaket gjelder, har betydning for hva som er et forsvarlig beslutningsgrunnlag. Det kan for eksempel være aktuelt å fastsette kortvarige vedtak, for deretter gjennomføre en sakkyndig vurdering og fatte nytt vedtak når situasjonen tillater det. Utredninger, kartlegginger mv. som kan gjennomføres i samsvar med de smittevernreglene som gjelder, skal likevel gjennomføres som normalt.

Skolefritidsordning (SFO) kan ha kortere åpningstid

Denne teksten ble sist oppdatert 22. april.

Hovedregelen er at SFO skal gi et tilbud på samme måte som før stengning, men kan ha kortere eller fleksible åpningstider hvis det er nødvendig for å ivareta kravene til smittevern.

SFO som har kortere åpningstid, må fortsatt sørge for tilbud til barn av foreldre i samfunnskritiske funksjoner og barn med særlige behov.

Foreldre skal ikke betale for SFO når den er stengt. For foreldre med barn som mottar tilbud i

SFO, gjelder foreldrebetaling som normalt.

Annen informasjon

Informasjon om eksamen, standpunkt og vitnemål finner du her

- NYTT - Kulturskolen

Denne informasjonen ble sist oppdatert 24.04.2020.

Kulturskolene kan gjennomføre sine aktiviteter så lenge det er maksimalt fem personer i gruppe og de holder minst 2 meters avstand. Kulturskolen må følge smittevernrådene om håndvask, renhold osv. Hvilke aktiviteter kulturskolen kan tilby vil variere og må vurderes konkret for hvert enkelt tilbud. Dette gjelder både med type aktivitet, lokaler, antall barn og voksne.

Hensynet til smittevern faglig forsvarlig drift av skolen vil gå foran. Det kan derfor være krevende å åpne et fysisk kulturskoetilbud i skolens lokaler parallelt med at skolene åpner igjen.

Realkompetansevurdering

Denne informasjonen ble sist oppdatert 22. april.

Det kan være vanskelig for kommuner og fylkeskommuner å gjennomføre realkompetansevurdering av voksne. Utredninger og kartlegginger som kan gjennomføres i etter smittevernreglene skal gjennomføres som normalt.

Det er ikke fastsatt særskilte frister i opplæringsloven, men kravene til saksbehandling etter forvaltningsloven gjelder. Det følger av forvaltningsloven § 11 a at forvaltningsorganer skal forberede og avgjøre saker uten ugrunnet opphold. Utsettelse som er en direkte konsekvens av midlertidige stengingsvedtak og andre smitteverntiltak, vil være et «grunnet» opphold.

Elever som er på utveksling i utlandet

Denne informasjonen ble sist oppdatert 17. april

Det er mange elever som tar videregående opplæring i utlandet gjennom utvekslingssamarbeid. Det er stor sannsynlighet for at disse elevene ikke kan fullføre skoleåret sitt i utlandet denne våren.

Regelverket vil bli midlertidig endret slik at fylkeskommunene kan godkjenne inneværende opplæringsår i utlandet for elever som ikke har fullført på grunn av koronasituasjonen. Det betyr at elevene vil kunne fortsette utdanningen sin i Norge som planlagt fra høsten 2020.

[Les mer om elever på utveksling i utlandet på nettsidene til Kunnskapsdepartementet](#)

Elevene må søke fylkeskommunene om denne godkjenningen, og bør ta kontakt med sin fylkeskommune i løpet av april.

Psykisk helse – barnehage og skole

Denne informasjonen ble sist oppdatert 22. april.

Barn og unge kan ha flere bekymringer nå. De kan for eksempel være redde for å bli smittet. De kan oppleve at noen de er glade i blir alvorlig syke. Økonomiske problemer og andre vansker i familien kan også føre til utfordringer. Livsutfoldelse og læring hemmes av bekymring, derfor må vi gi barn og ungdom gode mestringsstrategier.

Barnehagebarns psykiske helse

Barnehagen kan ta opp tema om barns psykiske helse i kommunikasjonen med foreldrene, men også direkte med barna.

Personalets oppgave kan være å hjelpe barn å regulere følelser for situasjonen barna står i, eller å veilede foreldrene. Å få hjelp til å håndtere følelser er viktig for barnas psykiske helse. Personalet som har en god relasjonell tilknytning til barna kan være en viktig støtte i en utfordrende hverdag. Kunnskapen om hvordan man møter barn og barns reaksjoner er viktig og kan være nyttig å dele med foreldrene.

Skolen kan fremme elevenes psykiske helse

Skolen kan ta opp temaer som psykisk helse og stressmestring som en del av opplæringen.

I kommunikasjon med elever kan dere spørre hvordan de opplever situasjonen. Hvis elever har mange bekymringstanker, er det godt å snakke med en trygg voksen som anerkjenner ulike følelser men som kan justere eller korrigere negative tanker. Noen bekymringstanker kan være irrasjonelle og basert på feilinformasjon.

Gode råd og ressurser

[Hvem kan barn snakke med om koronavirus - råd fra Barneombudet](#)

[Råd om å snakke med barn og unge om koronavirus - fra Helsedirektoratet](#)

[Ressurser til skole fra Læringsmiljøsentret](#)

[Ressurser til barnehage fra Læringsmiljøsentret](#)

[Ressurser til barnehage fra udir.no om barn i kriser og sorg](#)

Krav til saksbehandlingen

Denne informasjonen ble sist oppdatert 22. april

Skoleeiere må ha en forsvarlig saksbehandling av søknader om tilbud på skole og SFO, og skoleeiere må svare søkere skriftlig og informere om eventuell klageadgang.

Avslag som følge av at foreldrene ikke vurderes å ha kritiske samfunnsfunksjoner, kan ikke påklages. Øvrige avslag kan påklages, dvs. avgjørelse om hvem som skal få opplæring hjemme på grunn av at eleven er i eller har nær familie i risikogrupper.

avgjørelse om hvem som skal få opplæring på skolen grunnet særlige behov.

Kommunens og fylkeskommunens klageorgan etter forvaltningsloven § 28 annet ledd er klageinstans for avslag om slikt tilbud. Reglene om denne saksbehandlingen er fastsatt i § 5.

Døgnåpen alarmtelefon for barn og unge

- Telefon 116 111
- SMS på 41 71 61 11
- E-post alarm@116111.no
- Fra utlandet +47 95 41 17 55

Har du spørsmål?

Vi har forståelse for at mange har spørsmål nå, og vi oppdaterer denne saken fortløpende.

Foreldre og elever – ta kontakt med skolen din

Lærere og skoler – ta kontakt med kommunen / fylkeskommuner

Kommuner og fylkeskommuner – ta kontakt med Fylkesmannen

Lærlinger og lærebedrifter – ta kontakt med opplæringskontoret/fylkeskommunen

Ved spørsmål til Udir, send e-post til post@udir.no

[Plakat og film om forebygging av smitte i barnehager og skoler](#)

Ekspertgruppens rapport

[Tiltak på skole- og barnehageområdet under koronautbruddet våren 2020](#)

[Presentasjon av ekspertgruppens rapport](#)

[Fylkesmennenes rapportering av konsekvenser av stengte skoler og barnehager](#)

[Kartlegging av barnevern- og helsetjenester – Deloitte](#)

